

עלי מרפא
שער הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

- מעלת השמחה והחירות
- כח הנדר
- תפתח את הפה
- הניבור מבקש רק הננועה
- השערים נפתחים בחצות
- התורה הזמנית:
- הגאון ומנהיגי הדור
- לכה דודי - דיבורי תקוה
- בין המצרים - ימי תקוה
- הפיכת גלות למסע
- תן להשי"ת לחנך
- הרגשת צער החורבן
- הלכות תשעת הימים

דרכי נועם
רוא דשבת
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנן לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

איש הישר בעיניו יעשה?

האם יכול לבוא יהודי מן השורה, הפשוט שבעם, ולהמציא תורה משלו? הס מלהזכירך

אחד בלעדיה. מוכרח אם כן, שבכל רגע ובכל תנועה מחייו של יהודי, גם אם הוא לא עוסק במצוה או בזהירות מעבירה, הוא מחובר לתורה. הכיצד? הוא מחובר ל'תורה הנעלמת'. העולם קיים וחי, בזכות דבר ה' המחיה אותו. כל יום וכל רגע מחדש. כך היה לפני מתן תורה, וכך גם לאחר מכן. התורה היא דבר ה', וגם העולם הוא דבר ה'.

”יהודי אינו יכול 'להמציא' תורה חדשה חלילה. הוא כן יכול 'לגלות' תורה שקיימת, גם אם היא נסתרת.

כשרואים ציפור פורה, עץ צומח, או מים מפכים - אנו רואים בעינינו את דבר ה', חי וקיים. אלא ש- התורה מבטאת את דברי ה' 'בגלוי', והעולם מספר את אותו דבר ה', אבל בתחפושת ובהסתרה. לולא התורה, לא היה בידנו את הכח לראות את ה' בעולם. ההסתרה קשה כל כך והתחפושת מוצלחת כל כך, עד שבלתי אפשרי להסיר את המסכה מעצמנו, לולא יש לנו חומש וגמרא ששם אנו רואים את האמת. ובאותה מדה, מי שמסתפק בלראות את ה' בחומש ובגמרא, ואינו מבין שיש כאן קריאה לראות את ה' בכל פרט בעולם, לא התחיל להבין מה זו תורה.

תורה ודרך ארץ

יפה תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משכחת עוון. מי שרק עוסק ב'דרך ארץ' ולא פתח ספר יהודי מימיו, אינו רואה אלא 'דרך' ו'ארץ', ולא אלוקות. כך גם מי שרק לומד תורה, ולא 'מתרגם' את האלוקות שראה בתורה גם ל'דרך ארץ', לא הבין מה זו תורה. רק שניהם יחד מחברים את היהודי לבוראו כל רגע מחייו, ושניהם יחד משכחים עוון.

את הסוד הזה מגלה לנו התורה, באמצעות מצות 'נדרים ושבועות'. יהודי אינו יכול 'להמציא' תורה חדשה חלילה. הוא כן יכול 'לגלות' תורה שקיימת, גם אם היא נסתרת. באמצעות הדיבור שלו, הוא מגלה שגם בכך לחם או בהליכה ישנה תורה. היא הייתה כאן גם קודם, הוא לא חידש אותה, הוא כן גילה אותה. וישר כוחו על כך. (לקו"ה י"ד הל נדרים ב')

התורה איננה משחק, היא תורת אמת. כל מצוה שיש בה מדויקת להפליא בכל פרטיה ופרטי פרטיה. על כל פסוק תיבה ואות שבתורה, ואפילו על כל קוץ - תלויים הררי הלכות. רק לקרוא כמה משניות, ועוד כמה שורות בגמרא, ולהבין עד כמה היה זה בנפשם הקדושה של התנאים והאמורים לעמוד על כל פרט ולו הקטן ביותר.

האם יכול לבוא יהודי מן השורה, הפשוט שבעם, ולהמציא תורה משלו? הס מלהזכיר. המגלה פנים בתורה שלא כהלכה, אין לו חלק לעולם הבא. ולא בכדי. בתורה מדויקת כל כך, מי שמעז פנים ומרשה לעצמו לשנות דברים כפי הבנתו, אינו אלא מופקע לחלוטין מכל שייכות אליה.

אלא ש...למרבה הפלא, ישנה אפשרות כזאת, והיא מעוגנת בתורה בעצמה: איש כי ידור נדר. יושב לו יהודי בבוקרו של יום, ואוסר על עצמו בנדר או בשבועה מאכל פלוני או בית אלמוני, וזה חל. מרגע זה והלאה, אסור לו לאכול מאותו מאכל. האם התורה אסרה אותו? לא. מדובר אם כן באיסור חדש שהמציא אותו יהודי, איסור שמעולם לא היה לעולם לא יהיה, ובכל זאת הוא חל, הייתכן?!

כן גם להיפך. אם אותו יהודי יישבע ללכת שני קילומטר ברגל, הוא יהיה חייב לעשות זאת. האם ישנה מצוה בתורה ללכת שני ק"מ ברגל? לא. מדובר אם כן במצוה חדשה שחידש והמציא אותו יהודי. הכיצד?!

תורה נעלמת

בעצם, מן הראוי לשאול שאלה הפוכה: יש לנו תרי"ג מצוות, ולמרות זאת חלקים גדולים מאד מהיום והחיים שלנו, אין בהם שום מצוה רשמית מתוך אותם תרי"ג מצוות. ארוחת בוקר צהרים וערב, שינה והליכה, שיחה עם חבר, כביסה ו/או תיקון החשמל בבית, קניית בסופר, ועוד ועוד - מה הפרופיל שלהם? מצוה - לכאורה לא. עבירה - גם כן לא.

האם יכול להיות שיהודי בחלק גדול מחייו, אין לו שייכות עם התורה, לא לטוב ולא למוטב? לא. אי אפשר. התורה איננה ספר חוקים אלא חיים. כי הם חיינו ואורך ימינו. ואי אפשר לו ליהודי ואפילו רגע

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

ע"י שמחה וחירות תוכל להתייגע הרבה יותר

יום א' במדבר תקצ"א

ידע בני חביבי כי רבנו הקדוש והנשגב והנורא זכר צדיק וקדוש לברכה ידע כל מה שיעבר עליך עד הסוף, וכבר הקדים ופואות נוראות למפותינו האנשיות, על ידי כל התורות והמעשיות והשיחות וההתגלות אלקות שהאיר בדיעבנו, חזק בני חזק, והעקר שתלך בקוה שפתינו לך כבר, שפכל עת תעשה עצמך שטובח לממדי, ובה תצא לחרות בכל פעם מגלות אשתך שפנח עליך ומשאר מיני גליות ושעבוד שממךין על מוחך כאלו אותים אותך בידם חס ושלום.

ובאמת הבחירה חסדית והמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, והעקר לבלי להתחיל להשגב כלל, רק כאלו עתה נלדתי, וכאלו אינך יודע כלל מה שהיה ומה שיהיה, ובאותו השעה תשמוח עצמך בכל מה שתוכל, הן הנקודות טובות וכו' כפי' הן במלי דשטותא ובדיחותא וכו' וצא, ואם מתוך כך תוכל לחטף עצמך לתוך תורה ותפלה מה טוב, ואם לאו אין על פי כן תשמוח בה ובתורתו ובצדיקיו האמתיים על פי הדרכים הנ"ל, ותמתיך עד בוא הגעת הטובה שתוכל לחטף טוב ואמת מה שתחטף בחסדו הגדול על ידי יגיעה קצת, כי בלא יגיעה כלל אי אפשר, כי אפשר היגיעה והתורה בעבודת ה' וכולין לקבל ולהקשיף על עצמו יותר על ידי שמחה וחרות...

נתן מברסלב

חק ולא יעבוד

יום	יום לחודש	לקיט' מוהר"ן קבא	לקיט' הלכות ח"ח	משנה בורה ח"ה	דף חומי עבודה זרה
שבת	א	ב.	קסז	מב:	לח
א	ב	ב:	קיו	מג.	לט
ב	ג	ג.	קיוח	מג:	מ
ג	ד	ג:	קיש	מז:	מא
ד	ו	ד:	קכ	מז:	מב
ה	ז	ד:	קכא	מז:	מג
ו	ח	ה:	קכב	מז:	מד

עיון התורה הזמנית: לקיט' מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ח'

אילן של זהב

רבי נתן מביא בשם השל"ה הק' 'אין רגע בלא פגע', והיה מוסיף 'כמו כן צריך לקיים 'אין רגע בלא פגע - בלא תפילה', מלשון ויפגע במקום.

השי"ת הרי עוזר ועושה עמנו חסדים גדולים, צריך לראות לא להיות כפוי טובה, הוא עושה לך כאלה חסדים גדולים, תן לו גם כן משהו.

בפרקי אבות יש לשון 'הרוצה ללוות יבא וילה', אתה רוצה ללוות? אני אלוה לך. אבל 'הגבאים מחזירין תדיר בכל יום', משלמים! מחזירים! צריך להחזיר את זה. הלוי לך, אז תחזיר. ה' יעזור שלא נתעקש, רק נשלם ונחזיר. תחטפו! תחטפו! תחטפו! עוד פרק תהלים, עוד משנה במשניות, עוד דיבור להשי"ת, תחטפו!

כל זה מתווסף על הבגד שאתה מכין לך לעוה"ב. כל דבר שאתה עושה - משהו - מכניסים את זה שם לתוך הבגד שלך.

שם לא לוקחים כלום מאף אחד. שם למעלה נמצאים אנשים כשרים. שם יושב 'רואה חשבון' טוב...

משל למה הדבר דומה, בביהמ"ק בימי שלמה המלך היה אילן של זהב ליד ההיכל, וכל מי שהיה תורם קצת זהב, היה מניח על ענפי האילן. כך זה גם לגבינו, מה שיש לך, תזרוק פנימה, וזה כבר נמצא שם ומתווסף מיד לבגד של נשמתך.

רביה"ק מביא בתורה כ' שאסור לדחוק את השעה, וזה היה פגם הכאת הצור, בחינת דחיקת השעה. ואע"פ שהאדם כן צריך להיות עקשן בעבודת ה', דוחק את השעה פירושו 'אני רוצה מיד', אני דוחף את הזמן, זה אסור.

רבי נתן אמר פעם 'עד שזוכים להיות איש כשר, צריך להתממה הרבה'. ובתחילה כשנתקרב לרבינו, רדפו אותו הרבה ודרשו ממנו שיעשה משהו לפרנסתו, וגם היא בכתה לפניו על כך. נכנס רבי נתן לחדר ואמר: 'רבונו של עולם, עד שזוכים להיות איש כשר צריכין להתממה הרבה, לעת עתה תן לי פרנסה'. ונעשה לו נס ופלא ונתפרנס ט"ז שנה בכבוד גדול, בזכות אותה תפילה.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

כשפוגשים חבר ממקום מוגרים שהיה גר שם פעם, יש להזהר ביותר כשמספרים זה לזה מה שלום פלוני ופלוני מאותה העיר, שבזה רבים נכשלים ומדברים לשון הרע.

יש טועים וחושבים שמוותר לדבר לשון הרע על מי שדיבר עליהם לשון הרע בעבר, וכמה מכשולות בדבר: א. שמיעת לשון הרע וקבלת לשון הרע ורכילות כשמאמין שפלוני דיבר עליו לשון הרע. ב. איסור דיבור לשון הרע. ג. איסור 'לא תקום ולא תטור', כשחוזר לדבר בגלל שהוא דיבור עליו.

ואפילו אם נתברר ע"פ ההוכחות שסומכים עליהם לקבל לשון הרע, כמו שיבואר להלן א"ה, גם אז אסור לדבר עליו לשה"ר בטענה שהוא לתועלת. כי בדרך כלל אין המדבר מתכוון לתועלת, אלא מתוך שנאה שפגעו בכבודו.

(קיצור הל' לשון הרע פ"ב סעיף טו.)

ועל כן מקוננין על זה שלש פעמים איכה: על הסתלקות הצדיק ועל פזור ישראל ועל חרבן בית המקדש ושם נתועדו ונכללו יחד כל ישראל עם הצדיק האמת בחינת משה ששם עקר הכלליות:

(ליקוטי הלכות נטילת ידיים לסעודה ו, פ.)

למעשה

המדריך לחיים

בעקבות מעשה 'מבעל תפילה'

הגיבור אינו חפץ רק הכנעה

והתחזקות בעניי יהדות וקדושה וכו'. וכמו כן להרבות בתפילות ותחנונים, והשתטחות על קברי צדיקים וכדומה. כי תשובה תפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזירה.

אך יש לזכור את העיקר שהגיבור אינו רוצה כלום, הוא אינו חפץ בממון [תשובה תפילה וצדקה] עצמו, אלא הוא רוצה רק הכנעה. כלומר דבר ראשון להיכנע - להכיר שיש מלך שהוא עושה ומנהיג הכל ברצונו, והוא חפץ שיכירו בזה שהוא המנהיג.

ד] בודאי שצריך לעסוק בתשובה תפילה וצדקה, אך ראשית דבר צריך לזכור שהתכלית של כל זה הוא בשביל להביא הכנעה. שעל ידי שאדם מוותר מממונו, שהממון הוא חלק מהנפש, וכן על ידי שמתחזק בכמה קבלות טובות ומרבה בתפילות וכו', בזה הוא מראה שהוא נכנע להשי"ת. אבל ח"ו לטעות כאילו הוא שוחד לגיבור, שיסור מדרכו.

כמו שהרבה טועים לחשוב גם בענין ראש השנה והימים נוראים, שפעם בשנה צריך להסתדר עם מידת הדין שעומד בדרכו ובא להפריע לנו ח"ו באמצע מסע החיים, ולכן נשחד אותו קצת בכמה קבלות טובות ובכמה פרקי תהלים, ונמשיך את החיים כרגיל.

והוא טעות גדולה בכל הקשר עם השי"ת, כי התכלית של הגיבור הוא: 'הכנעה'. כלומר, שנתחיל לחיות איתו יתברך, שנתחיל לחשוב ממנו, לא רק מהמצוות שלו.

ויהי חיים, והיה גבור, שנתקבצו אליו כמה גבורים, והיה הגבור עם גבוריו הולך וכובש מדינות, ולא היה רוצה כי אם הכנעה. וכשהיו בני מדינה מכניעים עצמן תחתיו היה מניחם; ואם לא היה מהריבם והיה הולך וכובש, ולא היה רוצה שום ממון רק הכנעה שיהיה תחתיו.

א] יש גיבור, שהוא מידת הגבורה, אשר ממנו באים כל הדינים והגבורות שבעולם. והגיבור הזה היה הולך וכובש מדינות. וכל העולם היה מפחד מהגיבור. אבל באמת הגיבור לא רצה להרוג ולהצר, וגם לא היה חפץ בשום ממון, כי אם שהעולם ייכנע תחתיו.

ב] השי"ת אינו חפץ לעשות רע לשום אדם, אדרבא, הוא חפץ להטיב עם כל אחד. וכל מה שיש מידת הדין בעולם, שכן ועונש וכו', זה הכל מחמת שהשי"ת רוצה רק הכנעה. כי זהו סיבת בריאת העולם, שהשי"ת רצה למלוך על העולם, ובשביל למלוך הוא שולח את הגיבור היינו את מידת הדין כדי להכניע את העולם.

ג] פעמים שח"ו מתגבר מידת הדין בעולם, בכלליות או בפרטיות, ובאותו הזמן בני אדם נבהלים ואינם יודעים את אשר עליהם לעשות, ומחפשים סגולות איך להנצל ולהמתיק מידת הדין מעליהם. והן אמת שהסגולה הגדולה היא נתינת צדקה ופדיון נפש, וכן להתעורר לקבל קבלות טובות

הליכות

שיחות ומנהגים

משיח צדקינו

לדא עבדו, אם לדא צריכים אנו לדא מה יהיה עמנו, ומה אנו עושים כדי שלא נתעבב ביאותו על ידינו אנו. עכשיו כל תקוננו הוא רק על ידי אמתיות העצות הקדושות התמימות הנמשכין מהתנוצצות משיח שהתחיל להתנוצץ מימי הא"י ז"ל, וכל מה שמתקרבין יותר לביאת משיח אף על פי שצרות הנפש מתגברין יותר, אבל ברחמי גם התנוצצות משיח מתנוצץ בכל פעם יותר, וכמו שמשפירין ענין זה בשם הרב הקדוש מברדיטשוב זכר צדיק וקדוש לדברך. (ליקוטי הלכות קריאת שמע, טו.)

ה. כשנתסידה המפלגה הקומוניסטית ועלו והצליחו בשיטתם, ראה איך שפכה מאנ"ש צחקו ולעגו עליהם באמצע: במוקד אחת שיקבלו מאוצרות המערב יפלו ויאבדו לגמרי. אמר: קה! קה! חושש אני שרק משיח ישבור אותם. ו. אמר פעם מוהר"ת: 'המשיח שלי כבר בא', באומר, שמצידו אין כבר עובד משיח, ומצחינו משיח כבר בא. ז. אמר: כשיבוא משיח ואומר תורה יזכיר בדבריו תורות מלקוטי מוה"ר יו"ו.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר ו'

ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ה] וְהָיָה הַכֵּלל שֶׁעַל יָדֵי שְׁמַעְלִין אֲמוּנָה הַנְּפִילָה, עַל יָדֵי זֶה נַעֲשִׂין גְּרִים, וּמַחֲמֹת שְׁאֵלֹה הַגְּרִים נַעֲשִׂין מְקִיטֹת נְפִילָה הַאֲמוּנָה, עַל כֵּן הֵם מוֹדִיקִין לַיִשְׂרָאֵל, בְּבַחֲנִית (קְדוּשָׁתוֹ): 'קָשִׁים גְּרִים לַיִשְׂרָאֵל כְּסַפְחָה'. סַפְחָה הִינּוּ מִכּוֹת, בְּחִינַת מִכּוֹת מְפִלְאוֹת הַנֶּ"ל, שֶׁנַּעֲשִׂין עַל יָדֵי נְפִילָה הַאֲמוּנָה כְּנֶ"ל, וּמַחֲמֹת שְׁאֵלֹה הַגְּרִים נַעֲשִׂין מְקִיטֹת נְפִילָה הַאֲמוּנָה, עַל כֵּן הֵם קָשִׁים כְּסַפְחָה כְּנֶ"ל:

וְאֵלֹה הַגְּרִים הֵם מְכַנְּסִין גְּאוֹה בִּישְׂרָאֵל, כִּי אֲמֹר רְבוּתֵנוּ, זְכוּנוֹם לְבָרְכָה (תְּנִינָה ה'): 'בְּמִסְתָּרִים תִּבְרָכָה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גְּאוֹה' מִפְּנֵי גְּאוֹתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּתְגַּלָּה לְעֵבֹרִים. נִמְצָא שֶׁהַגְּאוֹה דִּקְדוּשָׁה שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִפְלָה אֵלֵיהֶם, וְעַל כֵּן כְּשֶׁחֲזָזוּ זֵרִים עֲבוֹרֵם וּמִתְגַּדְּרִין, הֵם מְבִיאִין עִמָּהֶם גְּאוֹה שְׁחִיתָה אֲצֵלָם כְּנֶ"ל, מְכַנְּסִין בִּישְׂרָאֵל גְּאוֹה:

וְעַל יָדֵי זֶה נוֹטְלִין חֶרֶב הַגְּאוֹה מִנְּחִינֵי הַדּוֹר, שְׁמִתָּגִים עַל הַדּוֹר בְּחֶנֶם, כִּי יֵשׁ מִנְּחִינִים, שְׁמִתָּגִים בְּרַבְּנוּת וּמוֹשְׁלִים עַל עַם דָּל, וְהֵם מִתְּגַאֲרִים עַל הַדּוֹר בְּחֶנֶם, כִּי לֹא נָתַן לָהֶם גְּדֻלָּה מִן הַשָּׁמַיִם כְּלָל, רַק הֵם מִתְּגַאֲרִים מֵעַצְמָם עַל הַדּוֹר בְּחֶנֶם, וְהֵם מְקַבְּלִין חֶרֶב הַגְּאוֹה, בְּבַחֲנִית (דְּבָרִים ל"ג): 'וְאֲשֶׁר חֶרֶב גְּאוֹתָהּ' עַל יָדֵי הַגְּרִים הַנֶּ"ל, שֶׁהֵם מְכַנְּסִין גְּאוֹה בִּישְׂרָאֵל כְּנֶ"ל, וּמוֹשְׁלִים עַל עַם דָּל בְּחֶנֶם, וְיֵשׁ לָהֶם כַּח אֲפִלּוּ לְהַעֲשִׂי אֶת מִי שְׁאִינוֹ רֹצֵחַ לְהַכְנִיעַ עַצְמוֹ תַּחַת מַמְשִׁלָּתָם, וְכָל זֶה עַל יָדֵי חֶרֶב הַגְּאוֹה הַנֶּ"ל. וּבְאֵמֶת אֵין זֶה קָרָא מְעִנִּי, אֶלָּא מוֹדִיק, כִּי הֵן מוֹדִיקִין עֲלֵמָא. וְזֶה: 'קָשִׁים גְּרִים לַיִשְׂרָאֵל כְּסַפְחָה', בְּחִינַת סְפִיחִים שְׁגָדִלִים מְאֻלְיָהִם, הִינוּ שְׁעַל יָדֵי הַגְּרִים נוֹטְלִין גְּאוֹה מִנְּחִינֵי הַדּוֹר, שְׁגָדִלִים מְאֻלְיָהִם וּמִתְגַּאֲרִין מֵעַצְמָם עַל הַדּוֹר בְּחֶנֶם, כִּי לֹא נָתַן לָהֶם גְּדֻלָּה מִן הַשָּׁמַיִם כְּלָל כְּנֶ"ל, וְעַל כֵּן נִקְרָאִים גְּרִים, עַל שֵׁם (תְּהִלִּים ס"ג): 'יִגְדְּדוּהוּ עַל יָדֵי חֶרֶב', כִּי עַל יָדֵי הַגְּרִים נַעֲשִׂה חֶרֶב הַגְּאוֹה כְּנֶ"ל:

[ו] וְעַל יָדֵי הַגְּאוֹה שֶׁל אֵלֹה הַמְּנַחֵם הַדּוֹר עַל יָדֵי זֶה הֵם מְגַבְּרִים תְּאוֹת נְאוּף בְּעוֹלָם, בְּבַחֲנִית (מִשְׁלִי ו'): 'וְאִשָּׁה אִישׁ נִפְשׁ וְקָרָה תִּצְדֹּק', שְׁעַל יָדֵי גְּאוֹה מִתְּגַבֵּר תְּאוֹת נְאוּף, שְׁהִיא בְּחִינַת חוֹתֶם דְּסִטְרָא אַחֲרָא, בְּחִינַת (נִקְרָא ט"ו): 'הַחֲתִימִים בְּשִׁרּוֹ מִזְבֹּךְ, כִּי עַל יָדֵי חֶרֶב הַגְּאוֹה דִּקְדוּשָׁה מִתְּגַבְּרִים עַל תְּאוֹת נְאוּף, בְּבַחֲנִית (תְּהִלִּים מ"ה): 'חֲגוֹר חֶרֶבְךָ עַל יְרֵךְ'. אֲבָל עַל יָדֵי חֶרֶב הַגְּאוֹה שֶׁל אֵלֹה הַמְּנַחֵם הַנֶּ"ל שְׁמִקְבְּלִים מִהַגְּרִים כְּנֶ"ל, מִתְּגַבֵּר, הֵם וְשָׁלֹם, תְּאוֹת ז' כְּנֶ"ל:

התגברות הגאווה

רבינו מבאר שבשמעלים את האמונה מנפילתה לאמונות מזביות, שעי"ז נעשים גרים, לפעמים בפועל ולפעמים בכח [וכפי שמתבאר באות הקודמת]. יש בזה היזק וסכנה שעי"ז עולה עמהם הגאווה שנפלה, ועי"ז עלול להיכנס גאווה לישראל, ועי"ז נוטלים את ההנהגה המנהיגים שאינם ראויים לזה ועי"ז מתגבר תאוות ניאוף בעולם, כי עיקר ההתגברות על תאוות ניאוף הוא ע"י גאווה דקדושה.

וכבר נתבאר שענין הגרים הוא כל עלייה שעולה האמונה שנפלה אל הקדושה, כי העכו"ם הם היפך האמונה, וכשאדם מעלה את האמונה שנפלה ונעשה ממנה אמונות מזביות, [שהוא כל סוגי האמונות שמרחיקות את האדם מעבודת ה' כמו שנתבאר במאמר הקודם, וכשאדם מתגבר להעלות ולברר את האמונה האמיתית ולחזקה], יש עדיין סכנה ומלחמה של הגאווה, כי כשעולה האמונה עולה עמה גאווה שנפלה ג"כ יחד עם האמונה שנפלה, ולכן בכל פעם שאדם זוכה להארת האמונה, יחד עם זה יש לו נסיון להרגיש בזה ישות וגאווה והצלחה עצמית במקום לקבל תוספת הרגשה בגדולת הבורא וביטול אמיתי להשי"ת.

גאווה דקדושה וגאווה דסטרא אחרא

כי עיקר שלימות תיקון האמונה הוא תיקון הגאווה דקדושה, היינו לראות בכל דבר את גדולת הבורא ונפלאותיו שזה שורש הגאווה דקדושה, שהוא התגלות גדולתו ומלכותו בעולם וכשאין האדם עוסק בזה, ממילא מתגבר עליו הגאווה שהיא היפך הקדושה ומזה נופל לתאוות ניאוף

השערים נפתחים בחצות

הורשה לדורי דורות את הספר הקדוש 'עלים לתרופה - מכתבי מוהר"ן'. כמו שאר תושבי טולטשין, גם רבי יצחק שמע על כוחו המיוחד של ר' נתנאל ובאחד ממכתביו סיפר לאביו כי בעירו ישנו דבר פלא; יהודי פשוט שכל ברכותיו אינן שבות ריקם.

המכתב הגיע לעיר ברסלב הסמוכה, אל ביתו של מוהר"ן. ובתשובה, כתב לו אביו רבי נתן שיספר לו על הנהגותיו של אותו ר' נתנאל. רבי יצחק ציין לאביו כמה הנהגות טובות שנוהג בהן האיש. ברם מוהר"ן ת השיב לבנו כי אמנם הנהגות טובות המה, אך עדיין התעלומה בעיניה עומדת וכפי הנראה טמון כאן משהו נסתר, הוא ביקש ממנו שיתחקה היטב אחר הליכותיו, כי בוודאי יש דברים בגו.

החל רבי יצחק לעקוב בעין בוחנת אחר סדר יומו של ר' נתנאל; הוא הביט בו בעת תפילותיו ועסקיו, ובשאר חלקי היום, אך העלה חרס בידו, לא מצא בו שום דבר מיוחד שאין בשאר היהודים היקרים אשר בטולטשין.

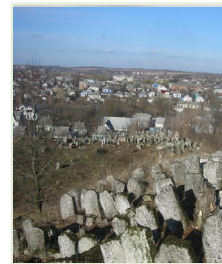
לילה אחד, בחצות ליל, עשה רבי יצחק את דרכו סמוך לביתו של ר' נתנאל, והבחין כי האור דולק בפנים, הוא היטה אוזנו ושמע כיצד בעל הבית, היהודי הפשוט, עורך תיקון-חצות בהתעוררות... בלילה שלמחרת עשה שוב את דרכו בקרבת הבית, והדבר חזר על עצמו; שוב נשמע קולו המתוק והמתחנן של ר' נתנאל, כשהוא מקונן על גלות השכינה ומעתיך למען הגאולה השלימה. כך נשנה הדבר לילה אחר לילה.

במכתב הבא, סיפר רבי יצחק לאביו בהתפעמות, כי התברר לו שר' נתנאל זהיר בקימת חצות מדי לילה ועורך בתמימות את ה'תיקון'.

"עתה נודע הדבר" - לא אחרה תשובתו של מוהר"ן לבוא - "היינו דאחני ליה. אם יהודי זה זהיר וזריז בקימת חצות - אין פלא אפוא מדוע שערי שמים נפתחים בפניו וברכותיו אינן שבות ריקם!" (ע"פ שיח שרפי קודש')

"ר' נתנאל היה יהודי פשוט, כמוהו היו עוד רבים בטולטשין, הוא לא נמנה עם למדני העיר, אולם מיום הלך והתפרסם בכוחו הסגולי והמיוחד כאשר כל אשר יוצא מפיו - מתקיים. בתחילה לא שמו הבריות לבם לכך, אך במשך הזמן זה הפך לשם-דבר. ר' נתנאל מברך, וברכותיו נענות!

פלוגי, אשר שנים רבות עברו מאז נישואיו והוא ציפה לזרע של קיימא, פגש בו באחד

ככל היוצא מפיו יעשה.

בית העלמין בטולטשין (באדיבות אוהלי צדיקים)

הימים, נפשו היתה מרה עליו והוא שפך את לבו לפניו וביקש ממנו שיברכו בברכה זכר. ר' נתנאל בטוב לבו לא סירב; "מברך אני אותך שתזכה לבן זכר" איחל לו בחמימות, והמשיך בדרכו לבית הכנסת. ויהי לתקופת השנה והיהודי חשוך הבנים זכה להיפקד. לזה ילד חולה בביתו, לרעהו הפרנסה דחוקה, והאחר מצפה זה זמן רב להשיא את בתו שהגיעה לפרקה לבחור ההגון לה - כל מי שפנה אליו זכה לברכתו, נושע לאלתר.

ר' נתנאל מצדו לא הבין על מה המהומה ומדוע כה רבים הם הפונים אליו, אך כיוון שראה כי מן השמים מתייחסים לברכותיו, ריחם על אחיו היהודים, ובירך את כל מי שפנה אליו. כך עברה הרענה במחנה כי כל ברכותיו מתקיימות, ולא חדלו לשחר לפתחו.

בטולטשין התגורר חסיד בר אוריין ואיש מעשה, רבי יצחק שטרנהארץ שמו. הודות למשרה בה החזיק לפרנסתו, כפקיד בבית-הדואר, היתה לו הזכות לעמוד בקשר מכתבים תכוף עם אביו הגדול רבי נתן, שהתגורר בברסלב השוכנת לא הרחק. בכל דבר התייעץ עמו ושייתף אותו, ואותה התכתבות

לעיבוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

על מה מורה מוהר"ן לבנו 'ועליך לנסוף לזה בכל עת?' שתזנה לשוב אל אהל התורה בקביעות, ותהיה תורתך קבע ומלאכתך עראי. (נע"ל סי' א.)

הזכרה: יוסף חיים וורהפטיג ירושלים
זכה בשבוער זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

ברכת השחר ג'

רזא דשבת

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

לכה דודי' - דיבורי תקוה אל הנפש

מזמורי קבלת שבת

ליל שבת הוא זמן של כיסופים והשתוקקות לעורר חלקנו במלכות ה'. כי כל אחד מישראל יש לו חלק ב'כלה' שהיא השכינה הקדושה, אלא שבמשך ימות החול האדם נמצא בתרדמה. וכביכול נפרד מהשכינה. אך תיכף בכניסת השבת, מקבלים את השבת במזמורים הנפלאים המדברים מהגדלת כבודו על ידי הגויים שמתגיירים, כמו: 'ספרו בגויים כבודו בכל העמים נפלאותיו', 'אמרו בגויים ה' מלך' וכו' (ליקו"ה סעודה ה'). ואין הכוונה רק לזמן הגאולה שאז ישוב כל העולם להכיר בכבוד ה', אלא בעיקר בפרטיות על עצמנו, [וכמו שרביז"ל לימדנו למצוא את עצמנו בתוך מזמורי התהילים].

והיינו שיש לכוון במזמורים אלו על החלקים הרחוקים שלנו מהקדושה, המקומות החשובים והמוסתרם בהם נפלנו במשך ימות החול, שעתה בליל שבת אנו ממלאים הלב בתקווה חדשה, שהולכים אנו להתעורר ולהמליך את ה' ולהכיר בכבודו שנמצא איתנו גם באותם המקומות שהיה נדמה לנו ביום חול כאילו ה' התרחק מאיתנו ח"ו.

בשבת נעשים 'בעלי תשובה וגרים'

שבענין זה יש בחינת 'בעלי תשובה' ובחינת 'גרים'. כי יש המקומות של קליפת 'נוגה', כמו אכילה פרנסה עניני הבית וכדומה, שיש להם קשר פנימי אל הקדושה, אלא ששכחנו בהם שם ה', ועתה בשבת ממלאים את הלב בתקווה להחזירם בתשובה ולהכניסם אל הקדושה, כדוגמת 'בעלי תשובה'. ויש בחינת 'גרים' שהם מקומות חשובים ואפלים של היפר רצון ה', שצריך עתה לגיירם ולגלות שה' נמצא איתנו גם שם.

'לכה דודי נצא השדה'

לאחר שנעשה תקווה חדשה להתגייר ולשוב בתשובה, ניגשים אנו אל השיר והפיוט שנתקדש בעם ישראל: 'לכה דודי'. אשר כמה פירושים נאמרו בו, אך כדרכנו לבאר כל זאת בפרטיות האדם, שהחלק האלוני שיש בלב כל אחד מישראל

מתעורר להשי"ת ואומר לו: 'לכה דודי' - אהובי, הבה ביחד נצא לקבל פני השבת - פני הכלה - פני השכינה, ותשרה שכינתך על החלקים החשובים שלי הנמצאים בתרדמה.

כדוגמת המעשה הנורא שסיפר רביז"ל 'מאבדת בת מלך', שכל אחד יש לו בתוך הלב 'משנה למלך' שהוא נקודה חזקה שתמיד קשורה אל ה', גם בזמנים הרחוקים ביותר (כמובא בליקו"מ סי' ל"ד). ויש 'בת מלך' שהיא החלק הגלוי של לב האדם שצריכה להאיר באור ה', אלא שנחטפה אל מקום הקליפות, לחשוב ששם 'טוב'. והמשנה למלך - החלק החזק של האדם מתעורר בליל שבת ואומר להשי"ת: 'לכה דודי נצא השדה' - הבה ונצא יחד אל השדה - מקום הקליפות, ונחזיר משם אל תוך הקדושה את הלב שלי שנפל לחרפות ובזיונות - הרגשת ריחוק וניתוק, (עיין ליקו"ה אומנין ד').

לדבר אל הלב בפיוט 'לכה דודי'

ואחר שעורר כביכול את נקודתו הפנימית ואמר לה' 'לכה דודי' נלך יחד אל הלב, פונים אל הלב ומדברים עמה, ואומרים לה: 'מקדש מלך עיר מלוכה קומי צאי מתוך ההפיכה - רב לך שבת בעמק הבכא' וכו'. כי הלב היא בחינת 'ירושלים' כמו שכתוב 'דברו על לב ירושלים' (ליקו"מ א' תנינא), ומחזקים אותה לבל תהיה מבוזה וחלושה בעצמה כאילו אין לה שייכות אל הקדושה.

כי הדיבור יש לה כח גדול לעורר הנפש, והיינו שאדם ידבר אל ליבו, דיבורים של תקווה טובה, וכך יזכה לקבל השבת, (ליקו"ה נזיקין ה').

ועוד מוסיפים לדבר אליה דיבורים של תקוה, ואומרים: 'התעוררי התעוררי' מהשינה והתרדמה, (ליקו"ה יין נסך). 'התנערי מעפר קומי' - זכרי שאמנם את שוכנת בעפר, באבילות וריחוק, אך תדעי שדייקא מהעפר אפשר לקום, כי שם הוא עיקר השפלות, ודייקא מהמקום הנמוך יכולה את להתבטל לה' ולהמשך אחריו, (ליקו"ה יו"ט ה').

ולשאר כל התאוות.

ועקר הנפילה היא מחמת גאווה, שחושב שצריך להצליח, וכשאין מצליח כרצונו, הוא כועס ומתייאש, ובפרט אם לא 'הרגיש' את המוחין כפי שחושב שמגיע לו, מחמת הגאווה שלו, נופל ומתייאש מלעסוק בעבודת ה' ואמונה בתמימות ופשיטות, וממילא מחפש הנאות אחרות שעי"ז נופל לכל התאוות, ובאמת הרי לא מגיע לאדם כלום כי לגדולתו אין חקר, והשי"ת רב רחמיו נותן לאדם אפשרות להתקרב אליו ולהאמין בו עד שעי"ז יכול לזכות לתענוגים נפלאים של הארת האמונה, בבחינת "והשיביע בצחצחות נפשיך", אבל הכל הוא אחרי שהאדם מתחזק באמונה בתמימות ופשיטות [בבחינת עבד שמשליך עצמו לרפש וטיט בשביל השי"ת כמבואר בסוף המאמר, ואז זוכה ומתגלים לו דברים נפלאים]. אבל כשאדם חושב שמגיע לו ומתייאש כשלא הלך לו כרצונו זה נפילת האמונה מחמת הנפילה לגאווה.

ובאמת גם כל התאוות מצד עצמם ומהותם הם בחינת גאווה שהוא ההתעסקות בישות הגוף, [וכמו שאמרו בברכות י' ע"ב] על האוכל ושותה לפני התפילה שנחשב לגאווה, כי גאווה היא התעסקות בצרכי הגוף, אלא שבאופן הנכון יש בזה תיקון ובירור אבל כשאנו באופן הנכון יש בזה בחינת גאווה, וכל שכן כשהוא באופן של איסור שזהו ממש נפילת הגאווה. והכל הוא כשנופל הגאווה דקדושה, שאז מתחזק הגאווה שכנגד הקדושה [נמצא שמהתגברות הגאווה נופלים לתאוות, כי הם שייכים לגאווה מחמת ג' בחינות, גם שהם עצמם הם גאווה שהוא עסק ברצונות הגוף בלי ביטול לרצון ה', וגם שהם נובעים מייאוש שבא מחמת גאווה שעי"ז נדמה לאדם שאינו מצליח כרצונו בעבודת ה' ולכן מחפש הנאות אחרות, וגם שכל עניינם של התאוות הוא ע"י שרואים ומסתכלים על העולם במבט חיצוני ולא באופן של הסתכלות בגדולת הבורא שהוא הגאווה דקדושה שאז מתבטלים כל התאוות, אבל כשמתרחקים מהגאווה דקדושה ונופלים אל קליפת הגאווה אז מסתכלים על הכל במבט חיצוני וגשמי וממילא נופלים לתאוות וכנ"ל].

מנהיגי הדור

וזה עיקר עבודת מנהיגי הדור האמיתיים, להאיר את גדולת ה' בעולם, שהוא שורש הגאווה דקדושה, ולהאיר לכל אחד ואחד מחשבות תמידיות של אמונה פשוטה והתפעלות מגדולת הבורא בכל יום ובכל עת בתמימות ופשיטות, שזהו בניין האמונה הקדושה, אבל מנהיגים כאלו שחולקים על אור האמונה ומזלזלים בזה, ועי"ז המקורבים אליהם אינם מגדלים ומחזקים את האמונה, ממילא נופלים עי"ז לתאוות, כי זה לעומת זה עשה האלקים, ואם אין האדם נדבק בשורש הגאווה דקדושה שהוא ההתבוננות התמידית בגדולת הבורא ובמציאותו יתברך בעולם, ממילא נופל לגאווה שכנגד שהיא שורש כל התאוות, והגרוע מכל הוא כשנופל לזלזול וצחוק בכל ענייני הקדושה ועבודת ה' שזה תכלית הגאווה שבאה מייאוש ואז נפילתו עמוקה וגדולה מאוד.

עבודה תמידית

והמלחמה בזה היא תמידית, כי בכל פעם שמעלה את הקדושה והאמונה שנפלה, שזה בחינת גרים בכח, נעשה נסיון של גאווה, כי בכל עליית הקדושה והאמונה מבין הסטרא אחרא עולה עם זה גם הגאווה שנפלה לסטרא אחרא, ועכשיו יש נסיון חדש של גאווה, ואם אינו עומד בנסיון אזי עלול ליפול לגאווה שזה שורש כל הנפילות, אבל אם מתחזק לבטל את עצמו לה' כפי יכולתו, ולא ליפול לישות וגאווה, אזי אדרבא נשלם התיקון ביתר שאת ועוז וזוכה להארת ותיקון האמונה בשלימות.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' ס"א | לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036717116, באדיש בשלוחה 6, בלשה"ק בשלוחה 5.

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

שביעת הנפש

אמונה זה סדר זרעים, וכל הוית וגידול הצמחים שמהם הפרנסה והאכילה והרפואה, הוא מנסתרות נפלאותיו יתברך, שמחדש כח קיום תמיד מלמעלה מעלה על כל קיום הבריאה, וממשיך החיות והקיום לכל פרט ופרט בבריאה, והוא החיות והקיום של האמונה, דהיינו שאחר שנתהווה מבח הצמצום עצם הכלי והגוף שהוא מעצם פעולת האמונה בו יתברך, עוד נמשך והולך ומאיר בה יותר ויותר חיות ממקום עליון להחיות ולהאיר את הנפש והנשמה. ויש בזה בחינות זו למעלה מזו, עצם קיום הגוף על ידי המזון והפרנסה, ושמידת קדושת כחות הגוף על ידי האכילה בשמחה, ומטעמי רפואת הנפש בשבעה משיבי טעם, וכח חידוש הנשמה, והם עולים ומתגדלים ככל שהאמונה גדלה, וזיכך הגוף והמוחין הוא כראוי.

בין המצרים

ימים של תקווה

'בין המצרים' ניתנו לנו בהענקת חסד מופלאה ונשגבה שאין כדוגמתה! כתב אישום נוראי רובץ עלינו - "כל מי שאין בית המקדש נבנה בימיו כאילו נחרב בימיו" - רשלנותנו גרמה לשריפה איומה, שכילתה את ארמון מלך המלכים והביאה את כל הצרות האימות!

לא, זו לא רק בכיה על עבר בן אלפיים שנה, רבינו הקדוש מלמד אותנו שהבכי איננו על העבר, אלא על ההווה - על שבגלל מעשינו הרעים אנו מעכבים את בנין בית המקדש, וגורמים להעלמת יופיו של הצדיק מן העולם, מעין דברי חכמינו: "ששקולה מיתתן של צדיקים כשריפת בית אלוהינו" (ראש השנה י"ח ע"ב).

העלמת היופי של הצדיק מאפשרת ליצר הרע לפתות בני אדם ביופי שקרי ולהצית בלבם אש זרה של תאוות ומידות רעות (לקוטי מוהר"ן ח"ב ס"ז). זוהי שריפה נוראה, שבה נאבדות נשמות יקרות מפז. מי ישער את גזר הדין האיום שנקבל על כך למעלה?

אך המלך הרוחם, שביתו נשרף ובניו גלו ונהרגו, נותן לנו חנינה; הוא מוכן לסלוח, ולא רק לסלוח, הוא גם מוכן להעניק לנו מתנה עצומה ונשגבה: שנשוב ונראה בשמחתו של הבית העתידי! איזה חסד חיים!

עומק הפרשה

להפוך את הגלות למסע

**וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מִצְוָתָם לְמַסְעֵיהֶם
עַל פִּי ה', וְאֵלֶּה מִסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם:**

הקשו המפרשים, מה חידש משה רבינו במסעות אלו שכתב אותם על פי ה', והלא כל התורה נכתבה ביד משה על פי ה', ועוד דקדקו המפרשים, למה הפך הכתוב את לשונו תחילה כתב "ויכתוב את מוצאיהם למסעיהם", ואחר כך כתב באותו הפסוק "ואלה מסעיהם למוצאיהם" (עין אור החיים, כלי יקר ועוד). את עומק ענין המסעות מבאר מוהר"ן ע"פ דברי האריז"ל (פרי עץ חיים שער קריאת שמע פרק ג) שהנה כשחטאו ישראל נגזר עליהם גלות ארוכה של ארבעים שנה כדי לתקן את עוונם, לכן נעו ישראל ארבעים שנה במדבר, הטלטלו ממקום למקום וכך תקנוהו, ואף לדורות הוא כך, הגלויות שגולים ישראל הם כדי להעלות את הנצוצות הק' שהתפזרו בין האומות.

אך הגלות עצמה היא כבדה מנשא לגוף האדם, להטלטל ממקום למקום הוא ובני ביתו, ועל אחת כמה וכמה לנפשו, כשהאדם מטוטל בדרכים או גולה למקום זר ומנוכר רוחניותו צריכה שמירה יתירה, הוא עלול בקלות לפול למסגרת חלשה יותר, וביותר כשבא למקום זר ורחוק מהקדושה, הוא

זאת בתנאי אחד קטן, שבעשרים ואחד הימים הללו של 'בין המצרים' נמעט בתענוגות הגוף ונקדיש שעה בכל יממה כדי לקונו ולהתבונן על תוצאות מעשינו ונתחרט עליהם; נתבייש באשר גרמנו ונעורר כיסופים בליבנו לבנות מחדש את הקשר הנפלא שלנו עם המלך הרם והנישא. הוא מבטיח לנו, ש"כל המתאבל על ירושלים - זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל' ע"ב); לא רק שלא נסבול את העונש המר אלא גם נקבל את המענק העצום והנפלא הזה אשר "עין לא ראתה אלוקים זולתך יעשה למחכה לו" (ישעיה ס"ד ג').

מי שמוח בקודקודו היה צריך להיאחז בעצה זו כטובע הנאחז בסירת הצלה, כי מי היה מעלה על דעתו שעל אף האישום החמור תהיה עוד תקווה? מי היה מאמין שעל אף הנזק האיום שגרמנו, נוכל לתקן את הכל, ועוד לזכות בזכויות מופלאות?!

אפס כי הטיפש הקטן שבלבנו מזיל דמעת-תנים: 'אוי, איזה עונש, מדי שנה להצטמצם בימי בין המצרים, לא לתת דרור לתענוגות'. הוא חש לכוד, הוא מצפה שכבר יעברו הימים המעיקים הללו, שלפי טיפשותו מוטב שלא נבראו...

עלינו אפוא לעורר את השכל הטוב שבקרבנו, להתבונן ולהבין את יקרת המתנה המופלאה שניתנה לנו ולא להסיח דעתנו ממנה; להתאבל מעומק הלב ולהבין את התקווה הגדולה שניתנה לנו, לנצל את הזדמנות הפז לתקן מעוות נוראי שכזה, ועל ידי זה באמת נזכה להתגלות אור הצדיק ולשמחת בנין בית המקדש.

צריך להתחיל מחדש לקדש את המקום, והנסיגות גוברים מאד.

וטעם הדבר, כי כאמור כשהגיע למקום חדש הוא כדי לתקן את הנצוצות הקדושים שנפלו לשם, נצוצות אלו גלו ונפלו לבין קליפות קשות, וכשהאדם בא להעלותם ולתקנם הוא נכנס בלי ידעונו ובלי רצונו למקום של כפירה והסתרת הקדושה.

העצה לכך הוא כח הצדיקים, הם הופכים את היציאה לגלות למסע תיקון, כשהאדם מתקשר לצדיקים ונאחז בכחם ובעצותיהם הוא כבר לא לבד בגלות אלא עם כח הצדיק המגלה בתוך הגלות שהנה הוא חלק משלשים ותשע מסעות ישראל, שלשים ותשע חנויות שחנתה בהם השכינה הק', ומעורר בו את האמונה שהנה הוא מתקן את השכינה כראוי, ואף נותן לו כלים לעשות תיקון זה כראוי.

זה שאמר הכתוב, בשעה שנגזר על ישראל יציאה לגלות, ליווה אותם משה רבינו לכל אורך הגלות יחד עם ארון ברית ה', וכך הפך את כל היציאה לגלות למסע על פי ה', ואז כתב את המסע תחנה אחר תחנה, ובזה העלה כל נסיעה בפני עצמה שלא תהיה גלות גרידא, כאדם הנשלח מבית המלך אלא כמסע של שליח המלך לתקן את המקום לכבשו תחת יד המלך ומלכותו. (ע"פ לקו"ה הל פקדון ה, ט)

תן להקב"ה לחנך

חינוך אמיתי שיהיה לה קיום כמו הבית השלישי למה בית המקדש השלישי יהיה לה קיום לעולמים, לעומת בית המקדש הראשון והשני שנחרבו. מגלה מוהר"ן גילוי נורא (ליקו"ה תפילת המנחה ז'): השפע האלוהי של בית המקדש הוא הארה מלמעלה שלא לפי ערכנו כלל. כי מצד עצמנו אנו רחוקים מאוד מהגילוי הגדול.

אלא שיש כלל, שאין אתערותא דלעילא בלא אתערותא דלתתא, כלומר אי אפשר להשפיע שפע, אם אין השתוקקות לקבל השפע. ככל שיש יותר התעוררות הרצון מצד המקבל, כך יש כלי גדול יותר שאפשר להשפיע אליו.

אמנם בשני הבתי מקדש הראשונים, היה גילוי אור מלמעלה, ולא היה מספיק רצון והשתוקקות לקבל, ועל כן נחרב הבית. אבל בגלות האחרון השי"ת מחכה שנשלים את החלק שלנו בהתעוררות והרצון מלמטה, וכך יבנה הבית השלישי, שלא יחרב לעולם.

לא שאנו מביאים את האור, כי האור הוא רק מלמעלה, אלא אנו מכינים את עצמנו להיות כלים לקבל את האור על ידי ריבוי ההשתוקקות והגעגועים. ונבאר בדרך משל, לרבי שהוא ת"ח מופלג המלמד חידושים מופלאים ביותר. אך כיון שהוא כשרון מופלא שיכול להסביר כל חידוש אפילו לקטנים, לכן אין התלמידים שמים לב לגדולת חידושי, נדמה להם שזה הפשוט. רק מי שבא לשיעור עם שאלות וקושיות בסוגיא, מתוך ביטול והכנעה בראותו שאינו יכול להסתדר כלל ללא הרב, הוא נעשה כלי שנפתח ליבו לשמוע החידושים.

כך גם הארת הבית המקדש, אף שהוא אור מופלא מלמעלה, אך כיון שלא היו מספיק כלים מצד ישראל, על כן נחרבו הבית ראשון ושני. ולכן בשביל לבנות בית שלישי שיהיה לה קיום לעולם, נמצאים אנו בגלות הארוך שעל ידי זה מתעורר אצלנו הכיסופים והגעגועים. וכשיושלם האתערותא דלתתא מצדינו, אז נהיה כלים לקבל אור הבית המקדש השלישי באתערותא דלעילא.

אין דורשים מאיתנו להיות 'כלים' מצד הזכות שלנו, אלא שנהיה 'כלים' מצד ההשתוקקות שלנו, שנבין החסר, וכך נזכה שיושפע שפע גדול מלמעלה שלא כפי ערכנו כלל.

ועתה נעבור לחינוך. יש חינוך בו השי"ת משפיע שפע קדושה לילד מלמעלה, ויש חינוך בו 'אנו' מצידנו בונים את הילד מלמטה, פעמים שיש לזה קיום ופעמים להיפך. אך מי שמבין שחינוך הוא כמו בנין בית המקדש, שאנו רק מכינים הכלי בהשתדלותנו כדי שאור ה' ישרה 'מלמעלה' על הילד כפי מה שה' רוצה, אזי הוא חייב לעבור את התהליך הזה של 'חורבן וגלות'. כי רק כך ירים את עינוי בחוסר אונים לבורא עולם, תוך כדי בנייתו, רק באופן הזה יתעורר לצעוק ולזעוק מתוך הכנעה וביטול: רבש"ע איני יודע לחנך, איני יודע איך להכין את בניך שתשרה עליהם, עזור נא והושיעה נא, תחנך אותם אתה, תשרה עליהם אורך. חינוך כזה יהיה לה קיום לעולמים כמו הבית השלישי שלא יחרב לעולם.

◆ אומן: חסיד ברסלב בכל מושבותיהם ממשיכים להשתמש בנשק התפילה לשבר את כל המניעות השונות והמתחדשות זה כמה שנים מלהגיע להסתופף בנחלת ה' אצל רביה"ק זיע"א בימי ראש השנה הק' כאשר ציווה תפילה לתפילה מצטרפת, ובכוחם בע"ה גם להפוך את ה'מניעות' ל'נעימות', וגם למונע התחדשות של מניעות נוספות. הן מחמת המלחמות בארץ ובאוקראינה העוללות להחמיר בכל רגע, הן מניעות הטיחה והממון שמחמתן, הן עיכובי היציאה לבעלי צו גיוס וכו'. "אבל עדין צריך לזה תפלות וצעקות הרבה לה' יתברך לזכות לזה שיהיה נקלל בהקבוצת הקדוש" (ליקוטי הלכות, נטילת ידיים לסעודה ו, פ). בריכוזים רבים נערכו עצרות תפילה בערב ראש חודש אב, לידע ולהודיע כי התפילה פועלת!

◆ כמדי התקבצות גדולה סביב ציון רביה"ק זיע"א, גם בימי ר"ה הבעל"ט תיסגר העזרת נשים בציוה"ק, וזאת ע"מ לחזק את גרדי הקדושה והצניעות, כפי שהורה כל זקני ורובני ברסלב זצ"ל ויבדלחט"א, וכדלהלן: מיום שלישי כ"ג אלול בערב, ועד ליום ראשון ו' תשרי בערב.

◆ התורה הזמנית: הופיע! הספר הנפלא והמפואר "שעשוע עולם הבא", בו הובאו עשרות מאמרים מתוך מאות שנשלחו במסגרת פרויקט 'לחדש בתורתנו' על תורה ב' בליקוטי מוהר"ן תנינא, ובו נגלה כי אור החנוכה יכול להאיר גם בקיץ... להשיג אצל נציגי ארגון 'לטייל בתורתנו', ומופץ בבתי הכנסת של חסידי ברסלב ברחבי הארץ. אשרי העם שככה לו!

יורל ע"י מנחם עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר:
A028080148@GMAIL.COM

מקס או הודעה מילית:
02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591148
המערב נסתר מיד יום ראשון בשעה 19:00
לחברות ורכישת נסח: עלה לתרופה, בנק
מדינת ישראל, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

לפעמים שישאל מקלקליו משיעיהם מאד מאד עד שפמקעט אין נכר מעט דמעט הטוב שבהם מעצם רבוי הפשעים והקלקולים ר"ל, ואם ירצה השי"ת ללמד עליהם זכות על ידי מעט הטוב שבהם יתעוררו המקטרגים ח"ו וימציאו כנגד זה אלפים פעמים להפך ח"ו, אבל השי"ת חפץ חסד הוא ואעפ"כ הוא רוצה בעצמו וחפץ להטות עליהם כלפי חסד אז בטובו וחכמתו הנפלאה הוא בעצמו מבזה את ישראל בתכלית הבזיון ואמר עליהם שכבר הם אצלו ח"ו כמו כל האמות מאחר שכבר קלקלו כל קד. והכפ' שהשי"ת מהפך הדבר ואמר על ישראל שהם כמו האמות שבהם (ליקוטי הלכות ראשית הגז ד, ט).

יהלום

בי פעונוותינו הרבים
נתרפה המחלוקת מאד בישראל,
שהוא מזיק ביותר מכל
הקלקולים:

(ביקרה נט"ל סעודה 51)

לכבוד הבחור החשוב והמיוחד המתגעגע לגאולה השלמה.

במענה לשאלתך, איך נדע מי המשיח, ומתי יבוא? דע לך שהמשמעות של הגאולה היא לגאול את הנפש שלך מן הגלות הפרטית שלה, כמו שאמר הבעש"ט על הפסוק 'קרבה אל נפשי גאלה', שעיקר הגאולה היא גאולת הנפש. ואל תחשוב להפריד בין הגאולה הפרטית לגאולה הכללית, כי גם המשמעות של הגאולה הכללית היא, שכל עם ישראל בפרטיות כל אחד מהם יידעו מהשם יתברך. נמצא שהגאולה הכללית היא מלא גאולות פרטיות של כל עם ישראל. וכיון שהגאולה היא גילוי אור ה', לכן צריך לדעת שהגאולה לא תהיה בבת אחת, שפתאום יבוא משיח ויגאל את כולם, שהרי רצון השי"ת היא שיכירו אותו מתוך הבחירה. אלא שמש"ח יילמד תורה ויאיר עיניהם של ישראל בדרכי עבודת ה' שעל ידי זה ממילא בני ישראל יבחרו בבחירתם בצד הטוב של הבחירה, עד שבסופו של התהליך יקום משיח וישחוט את היצה"ר לגמרי, (ליקו"ה ברכת הפירות ה' - יח).

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשיין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

הלכות תשעת הימים שבת פרשת מטות - ר"ח אב

ד. יבוש פביסה בחיץ, אם נכר שהם בגדי קטנים, אפשר להקל. ואם לא נכר, ובפרט בגדים של גדולים, אין נכון ליבשם בפרהסיא.

קניית בגדים בתשעת הימים

א. אסור לקנות שום בגד אפילו כזה שאין מברכים עליו שהחינו ואינו גורם לשמחה. ואפילו אם הוא בכדי ללבשו אחר תשעה באב.

ב. מי שאין לו יעלי תשעה באב, מתר לקנותם אפילו בערב תשעה באב וגם לחדש אותם. אך לכתחלה יש להאחר מאד שלא לבוא לזה.

ג. לצרף חתן וכלה, יש לשאול לרב אין להתנהג.

קניית כלים ושאר חפצים

לא אסור אלא קניית בגדים, אבל כלים ושאר חפצים לא אסור כלל, וזאת אם גורם שמחה, שיש מקום להחמיר. וכן אם הוא כלי שצריך לברך עליו שהחינו, יש לאסור. - ולמעשה:

א. כלי או חפץ שמברכים עליו שהחינו, אסור לקנותו בימים אלו. אבל אם אין מברכים עליו שהחינו, מתר לקנותו.

ב. אפילו חפץ שמברכים עליו שהחינו, אך הוא לצורך הבית, שאז הרי יש לברך עליו 'הטוב והמטיב', וזה מתר לברך גם בימים אלו, ואם פן מתר לקנותו. ומכל מקום אם אין צורך לקנות את החפץ עכשו, נכון לדחות הקניה לאחר תשעה באב.

ג. אם קניית הכלי או החפץ גורם לשמחה גדולה, בפרט 'תכשיטים' מכסף או זהב, ושאר כלי כסף, אין לקנותו בכל אופן. אמנם אם יש צורך גדול לזה, מתר לקנותו.

ו. הבדלה. יש נוהגים לתת לקטן לשותות את יין ההבדלה, ויש ששותים בעצמם, וכן נהגו הרבה מגדולי ישראל. ולמעשה:

(א) מי שאין לו מנהג ידוע מאבותיו או רבותיו, עדיף שישתה בעצמו כל הכוס. (ב) מי שנהג עד עתה לתת לקטן ואין לו עכשו קטן שישתה, יכול לשתותו בעצמו.

(ג) ובכל אופן מי שרגיל לשתות יין, אין צורך לשתות ולשתות מין ענבים.

(ד) מי שנותן לקטן לשתות, צריך שיהיה בתנאים דלהלן: 1. שיהיה מגיל שש עד תשע, כי צריך שיהיה 'הגיע לחנוך', וגם שיהיה בגדר 'אינו יודע להחליט על ירושלים' שהוא עד גיל תשע.

2. צריך שישמע הילד ההבדלה היטב, כי אחרת אינו נכון שישתה הכוס. 3. ילד דיוקא ולא ילדה, כי י"א שגשים אינם מבינים בהבדלה.

פסוס והחלפת בגדי קטנים

א. בגדי קטנים עד גיל תשע, אפשר לבסס ולהחליף להם בגדים רק אם יש בזה צורך, כלומר אם מה שלובש מלכלך ולא יספיקו הבגדים הנקיים שיש לו עד אחרי תשעה באב. אבל אין להחליף סתם להרגשה טובה יותר או לבסס אף כשאינו מלכלך.

ב. אבל בגדי קטנים מגיל תשע עד פר מצוה, לכתחלה ינהגו בזה כמו בגדי הגדולים. אך אם יש צורך הגון, אפשר להקל ולבססם וללבשם (פיו שפצוי שמותלכלכים הרבה, ואם פן לו מור שידים ככל בגדי קטנים שהתירו מטעם זה. וי"א שמתר לכל קטן עד שבוע שחל בו, ובשנה זו, הרי אין כלל 'שבוע שחל בו' ת"ב).

ג. בכל אופן אסור להוסיף בגדי גדולים לבגיסת בגדי הקטנים.

א. הואיל וערב שבת זו עדין אינו 'תשעת הימים', על פן מתר: להתרחק, לגדל צפרנים, לנקות את הבית, טועמים - כמו בכל ערב שבת.

ב. אמנם 'מצעים' הואיל וישתמשו עמיהם רק בשבת עצמה שאז כבר הוא 'תשעת הימים' - אינו נכון להקין אותם מקדם, כלומר שישתמשו עמיהם לפני שבת זו. אך אם לא הכינו, נראה שאפשר להציע מצעים מכבסים לכבוד שבת, ובפרט אם הקודמים כבר מלכלכים קצת. וכן לגבי 'מגבות' מכבסות לכבוד שבת, יש להשתדל להשתמש עמיהם קצת לפני שבת.

ג. בגדי שבת ומכבסים. לובשים כל בגדי השבת [אפילו למי שנוהג להחמיר בזה בשבת חזון] וגם בגדים מכבסים לכבוד שבת כולל בגדי השנה. וכן מתר לצמצם הנעלים לכבוד שבת.

ד. ההפטרות היא: 'שמעו דבר' וכו'. ואין מפטרים של ראש חודש, אך מוסיפים בפסוק את הפסוק האחרון של הפטרת ר"ח והיה מדי חדש וכו'.

אין אומרים 'אב הרחמים'.

ה. הנחת בגדים בשבת לצורך ימות החל, לכתחלה אין לעשות פן אלא יש להקין הכל לפני ראש חודש (כי יש בפוסקים כמה פקוקים על זה).

ואם יש צורך הגון לעשות זאת דיוקא בשבת זו, אפשר להקל (כי שבת זו קלה יותר לענין מוכסות).

אך: לפחות לא ילבשו כל שעה בגד אחר אלא בבקר אחרי השנה וכן לאחר שינת הצהרים. וגם להאחר לא לומר בפה שמכינים לצורך ימות החל.